Lietas Nr. C08059914
Lietas arhīva Nr. C-0157-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē, 2015.gada 10.februārī

Alūksnes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Puriņa,
izskatīja rakstveida procesā Alūksnē, Rūpniecības ielā 8, civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ un

konstatēja:

2014.gada 4.decembrī Alūksnes rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā – *prasītāja*) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – *atbildētājs*) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Pieteikumā norādīts, ka Civillikuma 177.pants nosaka vecāku pienākumu rūpēties par bērnu, tai skaitā, ēdienu, apģērbu, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu. Šī likuma 179.pants nosaka, ka tas jādara abiem vecākiem samērā ar savām spējām un mantas stāvokli. Bērna tēvs savus likumā noteiktos pienākumus nepilda.

Prasības pieteikums pamatots ar Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām.

Prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/ uzturēšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecumam, un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna 7 līdz 18 gadu vecumam;
- noteikt ar tiesas spriedumu, ka, mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē.

Prasītāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

2014.gada 8.decembrī tiesa nosūtījusi atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi prasības pieteikumu, paskaidrojuma veidlapu un pieprasījumu sniegt ziņas par savu mantisko stāvokli (lietas 17.-19.lapa). Sūtījums piegādāts atbildētājam 2014.gada 10.decembrī (izdruka par pasta sūtījumu sekošanu – lietas 20.lapa)

Atbildētājs nav sniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumu par iesniegto prasības pieteikumu un nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu tiesa civillietu izskata rakstveida procesā.

2015.gada 7.janvārī tiesa nosūtījusi pusēm uz deklarēto dzīvesvietas adresi tiesas paziņojumu par to, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015.gada 10.februārī (lietas 22.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, bet otrā daļa paredz – tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Tādēļ tiesa uzskata, ka atbildētājs par prasību ir informēts un lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas 11.lapā esošās dzimšanas apliecības kopijas izriet, ka /pers. C/ dzimusi /datums/. Kā viņas tēvs dzimšanas apliecībā norādīts /pers. B/ (atbildētājs šajā lietā), bet kā māte – /pers. A/ (prasītāja šajā lietā).

No 13.lapā esošās Alūksnes novada pašvaldības izziņas redzams, ka /pers. C/ deklarētā dzīvesvieta no 2011.gada 5.maija ir /adrese/.

No 14.lapā esošās Alūksnes novada pašvaldības izziņas redzams, ka /pers. A/ deklarētā dzīvesvieta no 1996.gada 1.jūlija ir /adrese/.

Lietas 15.lapā atrodas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Alūksnes nodaļas izziņa par /pers. A/ ģimenes stāvokli.

No lietas 10.lapā esošās izziņas redzams, ka prasītāja strādā /nosaukums/ par bārmeni, spēļu zāles pārraugu no 2009.gada 1.septembra un viņas vidējie ikmēneša ienākumi pēc nodokļu nomaksas ir EUR 380 apmērā.

No lietas 12.lapā esošās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Madonas reģionālās nodaļas izziņas ir redzams, ka prasītāja laika periodā no 2014.gada augusta līdz oktobrim saņēmusi ģimenes valsts pabalstu EUR 22,77 mēnesī.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Civillikuma 177.panta trešajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes

nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. C/ ir atbildētāja meita un viņa ir nepilngadīga. /pers. C/ ir pilni četri gadi.

No prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem izriet, ka meita dzīvo kopā ar prasītāju, kura viena pati aprūpē un uzrauga bērnu. Atbildētājs līdzekļus savas meitas uzturam nedod.

Prasītais piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta Noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" laika periodā no 2014.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim minimālā mēneša darba alga ir noteikta EUR 320 jeb LVL 225, bet laika periodā no 2015.gada 1.janvāra - EUR 360.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, ir nodrošināt savai meitai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami līdzekļi bērna uzturam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, par to, ka laikā kopš prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā, tas ir, kopš 2014.gada 4.decembra, būtu devis līdzekļus bērna uzturam. Līdz ar to uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas daļā par prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu - tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Līdz ar to no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi pēc Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteiktajām likmēm.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, valsts nodeva valsts labā ir aprēķināma 15% no uzturlīdzekļu gada summas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, ar šo spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu gada summa ir EUR 960 [(25% no EUR 320) x 12 mēneši].

Valsts nodeva ir EUR 144 [15% no EUR 960].

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 39.pants) ir EUR 5,85 (izziņa lietas 2.lapā).

Kopā no atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesas izdevumi EUR 149,85 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantu izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā ir noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem vai vecākiem.

Prasītāja nav lūgusi tiesu noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Līdz ar to atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā, Civilprocesa likuma 8., 97., 193., $204.^{1}$, $250.^{18}$ – $250.^{27}$, 415., $440.^{3}$ pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt pilnībā /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese A/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese B/, līdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, t.i. 2014.gada 4.decembri, līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī [laika periodā no 2014.gada 4.decembra līdz 31.decembrim 25% no EUR 320 (trīs simti divdesmit *euro*) ir EUR 80 (astoņdesmit *euro*), bet laika periodā no 2015.gada 1.janvāra 25% no EUR 360 (trīs simti sešdesmit *euro*) ir EUR 90 (deviņdesmit *euro*)] un no septiņu gadu vecuma līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Noteikt, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese A/, par labu valstij tiesas izdevumus kopā: EUR 149,85 (viens simts četrdesmit deviņi *euro* 85 centi), tajā skaitā: valsts nodeva EUR 144 (viens simts četrdesmit četri *euro*), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 5,85 (pieci *euro* 85 centi).

Noteikt /pers. B/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedums sastādīts 2015.gada 10.februārī.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Tiesnese I.Puriņa